

Christelijke zorg is gemeenschappelijk goed

Pro Life Zorgverzekeringen gaat per 1 januari het volledige basispakket aanbieden. Wat heeft dat voor gevolgen? Jos Leijenhorst gaat in gesprek met Henk Jochemsen en Stef Groenewoud. Zij laten hun licht schijnen over heden en toekomst van de christelijke zorg in Nederland. Hun advies? „Laten we elkaar vooral vasthouden.”

Pro Life organiseerde de afgelopen weken klantavonden rond de nieuwe polisvoorwaarden. Wat hebben die opgeleverd?

Jos Leijenhorst: Ik kijk terug op mooie gesprekken, met vragen en soms met emotie, maar ook met verbondenheid en aanmoediging. Ze hebben mij persoonlijk nog meer aangevuurd.

Ik denk dat de aanwezigen hebben gezien dat we onze worstelingen hebben, maar dat we ook in de toekomst dé christelijke zorgverzekeraar van Nederland zijn en nog steeds vanuit onze oorspronkelijke christelijke identiteit werken.

Waar hadden de vragen en de emotie vooral mee te maken?

Jos Leijenhorst: We hebben mensen uitgelegd dat we niet kunnen voorkomen dat mensen meebetalen aan behandelingen waar zij bedenkingen of bezwaren bij hebben. Mensen worstelden daarom met de vraag: hoe kunnen we er nog op vertrouwen dat jullie je inzetten voor de beschermwaardigheid van het leven en voor christelijke zorg? Het tweede pijnpunt was: mag ik er nog wel zijn in deze samenleving, is er nog ruimte voor wat ik vind, voor wat ik geloof?

Stef Groenewoud: Die eerste vraag heeft volgens mij te maken

met de boodschap die de media naar buiten brachten: dat Pro Life alles gaat vergoeden en dat je er niet meer terecht kunt. Daar ligt marktdenken onder: als het je ergens niet bevalt, stap je naar de concurrent, want daar is het beter. Dat doe je misschien met je laptop, maar niet met christelijke zorgpartijen! Die 'koester' je toch als christenen en die wil je toch met elkaar overeind houden? Het is een groot goed dat we christelijke zorg hebben en dat er een verzekeraar bestaat die zich daarvoor wil inzetten. Laten we hen ondersteunen. Zij zijn dragers van ons gemeenschappelijk, moreel kapitaal.

Naam: Jos Leijenhorst (42)
Functie: directeur Pro Life Zorgverzekeringen

Naam: Henk Jochemsen (70)
Functie: voorzitter Pro Life Adviesraad

Naam: Stef Groenewoud (45)
Functie: bijzonder hoogleraar Ethiek van de zorg aan de TU Kampen | Utrecht

V.l.n.r.: Stef Groenewoud, Jos Leijenhorst en Henk Jochemsen laten hun licht schijnen over de toekomst van de christelijke zorg in Nederland.

beeld Niek Stam

Wat is "christelijke zorg" eigenlijk?

Jos Leijenhorst: Geloof en gezondheid komen samen rond zorg en hulp, rond drie punten waar wij ons actief voor inzetten: bescherming van het leven, mogelijkheid om voor christelijke zorg te kiezen en zorg voor jezelf en je naasten. Wij zijn als Pro Life méér dan alleen een christelijke zorgverzekeraar. We zetten ons in om christelijke zorg beschikbaar, toegankelijk en van goede kwaliteit te houden. En om de christelijke waarden onder de aandacht te blijven brengen en te steunen.

Is dat echt zo nodig dan?

Henk Jochemsen: Ja. Neem de beschermwaardigheid van het leven. De aanleiding van de oprichting van Pro

Life in 1986 was de dreigende opname van abortus, euthanasie en kunstmatige inseminatie donorsperma (KID) in een verplichte, nationale verzekering. Daardoor zou iedere Nederlander gedwongen zijn om aan die ingrepen bij te dragen, terwijl orthodoxe christenen ze als zeer problematisch zagen.

Nu, bijna veertig jaar later, zijn de selectiemogelijkheden op basis van erfelijke aandoeningen alleen maar toegenomen. We gaan toe naar een samenleving waarin je als het ware een kwaliteitstest moet afleggen, vóórdat je als volwaardig mens wordt gezien. Doe jij niet op tijd je tests? Leef je niet gezond? Dan ben je zelf verantwoordelijk voor jouw ziekte. Ben je dan ook zelf verantwoordelijk voor de

zorgkosten? Nee, dat is gelukkig nog niet zo, maar de trend in deze manier van denken is wel te zien. Daarom blijft het driepartijenoverleg in de christelijke zorg tussen patiënten (onder wie leden van NPV - Zorg voor het leven), zorgaanbieders en zorgverzekeraars als Pro Life zo belangrijk. Het is een krachtig verbond, een soort drieboudig snoer, dat opkomt voor het behoud van christelijke zorg in Nederland. De vraag is: blijven christenen nog wel kiezen voor christelijke zorg?

Doen ze dat dan niet?

Stef Groenewoud: Christelijke zorg begint bij jezelf. Als je de mogelijkheid hebt om voor christelijke

zorg en polissen te kiezen, moet je dat wat mij betreft ook doen. Pro Life heeft 120.000 klanten. Dat zouden er 700.000 kunnen zijn als je kijkt naar kerkverbanden. Je mag wettelijk gezien uitsluitingen in een basisverzekering opnemen en toch is Pro Life uit die ruimte geduwd door ophef uit de maatschappij. Dit laat je als christenen een beetje gebeuren. Als meer christenen voor de christelijke zorgverzekeraar en zorgverlener kiezen, heb je een stevigere positie.

Henk Jochensen: Dat klopt. Aan de andere kant bleek tijdens het hele debat dat wat je effectief van vergoedingen kunt uitsluiten, maar heel beperkt is. Zo zit het systeem in elkaar. Dat neemt niet weg dat ik in dit debat steeds heb gezegd: „Doe wat je kunt om te ondersteunen wat je vindt.”

Wat bepaalt iemands keuze voor een zorgverzekering?

Jos Leijenhorst: Er spelen twee zaken mee: wat heb ik er zelf aan en waar draag ik aan bij? Bij dat eerste punt geldt: er zijn zorgaanbieders en vergoedingen die ook bij andere partijen in het pakket zitten. Aan de andere

kant: er zijn ook voorbeelden van zorg en zorgverleners die wél in onze polissen zijn opgenomen, maar niet in die van de concurrentie. Denk aan onze vertrouwensarts en aan vergoedingen voor relatiecursussen in onze aanvullende verzekeringen.

Als je kijkt naar het tweede punt: Pro Life verenigt zich met andere zorgpartijen die Bijbelse waarden centraal stellen, zoals het Lindeboom Instituut en NPV - Zorg voor het leven. Samen proberen we waarden te behouden waar druk op wordt uitgeoefend.

Noem eens een voorbeeld van zo'n waarde die onder druk staat.

Stef Groenewoud: Neem de menselijke waardigheid. Waaraan ontleen je als mens je waarde? Ik hoorde iemand zeggen: „Mijn vader was altijd bankdirecteur en nu moet hij in een natte luier op de volgende toiletronde wachten.” Wat is het zwaar om geliefden achteruit te zien gaan en afhankelijk te (zien) worden van zorg! En tegelijk: we ontnemen onze waardigheid toch niet aan het leven dat we hebben geleid? Je ziet als zorgverlener toch niet allereerst een voormalig

bankdirecteur voor je, maar een mens in nood, een schepsel van God. Dat besef onderscheidt christelijke zorg van andere zorg. Een tweede opmerking: verpleeg- en verzorgingshuizen hebben veelal een slecht imago. Niet voor niets staat in veel euthanasieverklaringen: „Als ik naar een verpleeg- of verzorgingshuis moet, hoeft het voor mij niet meer.”

Op dit punt kunnen Pro Life en christelijke zorginstellingen met hun personeel en hun vrijwilligers uit kerk en NPV - Zorg voor het leven echt een verschil maken. Want in christelijke instellingen heerst een andere opvatting van menselijke waardigheid, die een andere cliëntbenadering geeft.

Wat kun je doen om Bijbelse waarden rond de beschermwaardigheid van het leven en de toegang tot zorg overeind te houden?

Jos Leijenhorst: Een paar voorbeelden uit onze praktijk. We organiseren met christelijke partners debatten en symposia om de gedachtevorming rond medisch-ethische dilemma's te stimuleren. We beheren een fonds voor onderzoek naar en praktische

beeld Getty/Image

beeld Getty Image

zorg rondom bescherming van het leven. Verder hebben we een vertrouwensarts voor mensen met vragen over hun kindwens. We denken na over een tweede arts, voor mensen die worstelen met hun identiteit.

We dragen financieel bij aan de website [Ikzoekchristelijkehulp.nl](https://ikzoekchristelijkehulp.nl), waarop je christelijke zorgverleners in jouw buurt kan vinden. En we hebben meegewerkt aan het certificaat Christelijke hulp. Zorgzoekers kunnen daaraan zien vanuit welke overtuiging een hulpverlener werkt.

We maken afspraken met kleine christelijke zorgaanbieders waar andere verzekeraars soms geen afspraak mee hebben. Verder publiceren we jaarlijks een magazine, waarin patiënten en hulpverleners over hun ervaringen vertellen. En we proberen mensen met medisch-ethische vragen persoonlijk te helpen, zonder alleen over polissen, dekkingen en vergoedingen te praten. Tot slot hebben we Eleos-zelfhulpmodules over thema's als angst, rouwverwerking en burn-out gesubsidieerd.

Hoe staat het Nederlandse zorgsysteem er voor?

„Ik heb zorgen over de almaar stijgende zorgkosten”

Henk Jochensen: Ik heb zorgen over het toenemende seculiere denken én over de almaar stijgende zorgkosten. De toegankelijkheid van de zorg staat op het spel. Eén op de zes mensen werkt tegenwoordig in de zorg, over twintig jaar misschien wel één op de vier. Dat is niet te realiseren. Het vraagt om een debat over de vraag welke kosten we wel en niet collectief vergoeden. Je ontkomt niet aan het maken van pijnlijke keuzes.

Jos Leijenhorst: Ik zie ook kansen om als christenen mee te denken over belangrijke vragen als: wat is zorg, wanneer heb je zorg nodig, hoe ga je om met lijden?

Het derde punt waarop geloof en gezondheid elkaar raken, is de zorg voor je eigen gezondheid en die van je naaste. Hoe helpt Pro Life daarbij?

Jos Leijenhorst: Gezondheid is ons gegeven, net als het vermogen om gezond te leven. Aan de andere kant: we hebben als mensen ook een eigen verantwoordelijkheid. Niet alles in het leven is maakbaar, maar tegelijk kun je zelf veel doen om het goed te hebben. Bijvoorbeeld: welke voeding en informatie nemen wij tot ons? Voor ons allemaal geldt de vraag: word ik gezond en vreugdevol van de dingen die ik in mijn leven belangrijk heb gemaakt? Het evenwicht tussen die gave en opgave proberen wij te zoeken met ons programma "Zorgen voor elkaar". Dat bestaat uit drie onderdelen: "Geloof en gezondheid", "Sterke relaties" en "Ouder worden". Deelnemen kan via onze site.

Met onze programma's helpen we mensen om naar hun leven te kijken en daarna gezonde keuzes te maken. Andere verzekeraars bieden ook wel programma's rond gezondheid aan, maar wij zijn uniek in het feit dat wij zaken als bezieling en zingeving inbrengen.

Meer informatie is te vinden op de site prolife.nl/zorgverzekering.